

5. Моросанова В. И. Опросник «Стиль саморегуляции поведения» (ССПМ) : Руководство. М.: Когито–Центр, 2004. 44 с.

УДК 378.147

ВИКОРИСТАННЯ АКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДЕННІ УПРАВЛІНСЬКИХ ДИСЦИПЛІН

*Сахно І.В., к.е.н., доцент
Національна академія Національної гвардії України*

Активне впровадження сучасних інформаційних технологій у життя людини призвело до розвитку інноваційних процесів і в освіті. Прагнучи до європейських стандартів, Україні необхідно забезпечувати ефективну підготовку фахівців у вищих навчальних закладах для підвищення їх конкурентоспроможності на національному та міжнародному рівнях. Це вимагає застосування активних методів навчання при викладенні дисциплін, у тому числі дисциплін управлінського характеру, що дозволяють підготувати висококваліфікованих фахівців-управлінців, здатних ідентифікувати та розв’язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту.

Сучасний ринок праці висуває до молодих фахівців нові вимоги ділової активності. Це не тільки компетентність, професіоналізм, але і комунікабельність, ініціативність, відповідальність, самостійність, здатність пристосовуватися до складних ринкових умов. Тому завдання вищих навчальних закладів – не тільки дати студентам необхідні фахові знання, але і навчити їх креативно, творчо мислити, вміти знаходити

нестандартні шляхи вирішення проблем, працювати в команді, йти на компроміс, а в разі потреби вміти відстоювати власну точку зору.

У зв'язку з цим, у вітчизняних закладах вищої освіти поряд з традиційними методами викладання, такими як лекції, семінарські та практичні заняття, самостійна робота студентів, широкого використання набувають активні (нетрадиційні) методи навчання.

Суть цих методів полягає у тому, щоб організувати навчальний процес у формі діалогу, що допоможе здобувачам вищої освіти навчитись висловлювати власні думки, аналізувати проблемні ситуації та знаходити ефективні шляхи їх вирішення. Такі методи дозволяють підвищити рівень освіти, розвивають студентів, формують навички та вміння, що будуть використовуватись ними у подальшій професійній діяльності.

На сьогоднішній день всю сукупність активних методів навчання можна поділити на дві групи – імітаційні та неімітаційні методи. До імітаційних методів відносять ділові ігри, ігрове проектування, індивідуальний ігровий тренінг на ПК, метод кейса, аналізу ситуацій («case studies») тощо. Неімітаційні методи включають інтелектуальну розминку (експрес-опитування), навчальні дискусії, мозковий штурм, самостійну роботу з літературою; використання навчальних і контролюючих машинних програм, активно-групові консультації, олімпіади, наукові конференції, тестування тощо.

Досить актуальними при викладенні управлінських дисциплін є застосування методу «case studies» (або метод конкретних ситуацій – МКС, або ситуаційне навчання). Цей метод являє собою спеціальну методику навчання, яка передбачає використання конкретних ситуацій (випадків з практики) для сумісного розбору, обговорення та прийняття рішення. Робота з «case studies» передбачає аналіз конкретних бізнес-ситуацій за певним сценарієм, який включає і самостійну роботу студентів, і

«мозковий штурм» в межах малої групи, і публічний виступ з презентацією і захистом запропонованого рішення [1].

При проведенні лекційних занять Межова О.В. пропонує використовувати сучасні інноваційні технології, які сприятимуть творчому мисленню молоді, вмінню самостійно знаходити відповіді на необхідні питання, систематизовувати і узагальнювати матеріал, працюючи з навчальною літературою та сучасними комп'ютерними технологіями. Мова йде про лекцію-діалог, лекцію-конференцію, лекцію-дискусію, лекцію-візуалізацію. Активізації творчої діяльності здобувачів вищої освіти при проведенні занять з управлінських дисциплін сприяють завдання, що спрямовані на закріплення і застосування набутих теоретичних знань. До таких форм роботи можна віднести: аргументований аналіз економічних ситуацій, понятійний диктант, тестові і проблемно-пошукові завдання [2].

Ефективність та успішність застосування методів активного навчання в першу чергу залежить від того, наскільки чітко здобувачі вищої освіти усвідомлюють цілі такого навчання, наскільки активну участь приймають у ньому. Перевага даних методів полягає в тому, що студенти не лише чують факти, але й застосовують їх.

Позитивними результатами використання методів активного навчання у викладанні управлінських дисциплін є краще розуміння концепцій, методів, інструментів менеджменту, покращення здатності запам'ятовувати матеріал, підвищення ентузіазму здобувачів вищої освіти та рівня задоволення від навчання.

Ефективність застосування активних методів викладання управлінських дисциплін очевидна. Дані методи сприяють підвищенню рівня засвоєння знань, вчать студентів творчо мислити, застосовувати теорію на практиці, підвищують активність студентів та їх зацікавленість у навчальному процесі.

Література:

1. Гай О. М., Захарова Є. Ю. Інтерактивні методи викладання економічних дисциплін у вищих навчальних закладах в контексті забезпечення якості підготовки вітчизняних фахівців. *Наукові праці Кіровоградського національного університету. Економічні науки*. 2015. Вип. 27. С. 36–42.
2. Межова О.В. Інноваційні методи викладання економічних дисциплін у сучасному коледжі. *Соціум. Документ. Комунікація*. Збірник наукових статей. Випуск 5 (Спецвипуск). Серія «Історичні науки». С. 236–249.

УДК 37.04

ВИКОРИСТАННЯ ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ ПРИ ПІДВИЩЕННІ РІВНЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Попова А.М., к.т.н.

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Психологічна сутність процесу виховання складається у переводі особистості з одного стану в інший, а саме психологія говорить про те що є процес переводу зовнішнього до особистого досвіду, знань, цінностей, норм у внутрішній психічний план особистості у її переконання, установки, поведінку.

Аналізуючи це можна зробити висновки, що сам процес виховання це свідомо організований вплив і взаємодія педагогів та тих хто навчається, організація та стимулювання активної діяльності вихованців по отриманню ними соціально-духовних цінностей та знань.